

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Carolinei Nr. 5.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țăran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole, nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se inapoiază.

Un număr costă 20 bani.

Poporul Român!

Prin grația prea Luminatului nostru Impărat reforma de alegere s'a sancționat și poporul Român din Bucovina, purure credincios Impăratului și Înaltei Case domnitoare, ascultător de toate legile împărătești și cetățenești, este chemat prin aceasta la o viață nouă politică.

După noua reformă electorală fiecare ins al neamului românesc, fără deosebire de stare și de chemare, este în drept a lua parte la viața politică și a-și croi astfel soarta după plac.

Istoria — oglinda trecutului — ni spune, că în viața fiecărui popor sînt momente, în cari se hotărește soarta lui pentru îndelungate vremuri. Dela puterea lui de energie, desvoltată în aceste momente cumpenitoare, dela bărbăția, cu care se validează atunci, cînd nevoile îl silesc să-și spună cuvîntul hotărît, dela priceperea agerită prin păteniile și suferințele trecutului, cu care își va croi el soarta în momentul dat, cînd cursul ei atîrnă mai mult sau mai puțin dela voința lui, dela toate aceste împrejurări depinde și viitorul aceluia popor, căcă nu pentru veacuri, atunci cel puțin pentru generații întregi.

Înainte a unui atare moment de cea mai netăgăduită însemnătate pentru siguranța viitorului Tău, Te afli și Tu acuma, Poporul Român din munții și plaiurile acestui crîmpei de pămînt strămoșesc, Tu frîntură sîngerîndă a unui neam mare prin trecutul și prin sfințenia suferințelor sale!

Străin între atîtea seminții străine și avizat la propriile Tale puteri, Tu n'ai putut pune stavilă lăcomiei aceloră, cari rîvneau la moșia Ta, ci în nemărginita-Ți bunătate i-ai primit cu brațele deschise pe toți aceia, cari astăzi i-ți dau resplata nemeritată.

În cruda Ta suferință ai avut totuș o singură mîngăiere, din care începuse a încolți nădejdea unor vremuri mai bune, mîngăierea, care o află o mamă copleșită de năcazuri și nevoi în dragostea și credința, ce i-o poartă fiii săi.

Dar din lungul lanț al suferințelor Tale de popor martir a fost să nu lipsască nici o singură verigă, și scris Ți-a fost Ție, sărmane popor, să goleşti cupa suferințelor pînă în amarul ei fund, căci soarta nu Te-a scutit de rușinea și durerea de a Te vide zguduit în viața Ta de acei fii ai Tăi, pe cari îi amețise beția mării și îi orbise luciul aurului, la care rîvneau.

Ignorînd cu desăvîrsire dezideriile Tale naționale, bătîndu-și joc de insigniile Tale distinctive ca neam român, îngenunchindu-Te economiceste și arătîndu-ți drumul spre Canada, au început, ajutoarați de dușmanii Tăi seculari, o goană sălbatică în contra celor mai credincioși fii ai Tăi, provocînd o luptă pe cît de imorală, pe atît și de injustă; imorală, fiindcă e lupta fraților întreolaltă și pentru Tine, fără privire la succes, de-opotrivă dezastruosă; injustă, fiindcă e purtată cu arme neegale.

Judecata asupra celor, ce au abuzat de buna Ta credință și au părăsit steagul, pe care l-ai încredințat ca să-l poarte cu cinste în fruntea Ta, îți compete Ție și numai Tu ai dreptul să-i stigmatizezi.

Față de fiii Tăi cei buni precum și față de posteritate ai însă și datorința să pui stavilă puternică desfriului, începînd opera grea dar frumoasă de mîntuire și regenerare națională.

Spre a-Ți da prilej ca să-Ți ridici Tu glasul și să spui în auzul unei lumi întregi cum gîndești Tu despre cele ce s'au petrecut și se petrec în numele Tău, ce voiești să se întîmple și ce hotărești să se facă, vom ține Joi la 8/21 Faur 1907 la oarele 11¼ a. m. în sala otelului Central din Suceavă o

Mare adunare națională,

liberă pentru întreg neamul românesc din Bucovina, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Situația noastră politică;
2. Organizarea națională;
3. Situația economică mai ales cu privire la banca țării și celelalte institute de credit;
4. Propuneri libere.

Ne îndreptăm deci către Tine, Poporul Român al Bucovinei, să Te ridici din munți și de pe văi și să grăbești la această adunare națională; nici calea să nu-Ți pară prea lungă, nici drumul să nu-Ți pară prea greu, ear dorința de a face un lucru mare și binecuvântat, rîvna de a pune peatra fundamentală pentru un viitor așteptat de noi toți, să dea aripi pasului și avînt sufletului Tău.

Destrăbălarea încuibată în anii din urmă în rîndurile neamului întreg a potențat și obrăsnicia străinilor, cari Te încunjoară din toate părțile, de aceea adunarea națională trebuie să fie și o impozantă manifestație, o puternică desfășurare a maselor și forțelor Tale, unite în cugete și în Dumnezeu.

Realizarea acestui măreț plan va fi însă numai atunci cu puțință, dacă toți Romîinii adevărați își vor împlini sfînta dătorință, participînd la acest mare sfat național fiecare în persoană, ori reprezentat prin deputațiuni comunale sau cel puțin districtuale și numai cei absolut reținuți, prin adrese de aderență.

Punînd toată încrederea în Dumnezeu și în devotamentul și destoinicia fruntașilor și a conducătorilor firești ai poporului cu deosebire însă în binecunoscutul zel și naționalism al venerabilului cler și al învățătorimei, întimpinăm toată suflarea romînească cu salutul:

„Trăiască neamul romînesc!”

Cernăuț, în Faur 1907.

**Toate redacțiunile,
cari primesc ziarul nostru,
sunt rugate a ni trimite
în schimb ziarul lor.**

Cernăuț, 15 Faur 1907.

Duminică în 10 l. c. s'a ținut în palatul național o adunare convocată de deputații romîni din dietă. La adunare au participat afară de convocatori de tot pușini preoți, mai mulți învățători și vr'o cîțiva poporeni.

Scopul adunării a fost ca să deie pe un moment viață repăosatei dirigențe în vederea alegerilor, cari au a se face că pentru senatul imperial. În locul d-lui Modest cav. de Grigorcea, care si-a dat încă de astă vară demisia din prezidenția dirigenței, a fost ales dl prof. Dr. Iancu cav. de Volcinschi.

Dl Dr. Aurel cav. de Onciul a dezvoltat programul național pe baza căruia au a candida toți aspiranții la mandate pentru parlament. S'a mai votat apoi și un program de acțiune pentru ținerea de adunări electorale în districte.

Și aici la adunarea aceasta s'a putut vede lipsa totală de orientare și de școlire politică. S'a putut constata cea mai desevisită lipsă de organizare. Drept aceea și dl deputat Dr. Aurel cav. de Onciul dela ale cărui talente și ale cărui cunoștinți vaste! administrative a așteptat neamul romînesc din Bucovina atît de mult, a recunoscut și D-lui cumcă cu organizația de pînă acuma numai decit trebuie să ne ducem de rîpă, și a insistat că reînviata »dirigență« să fie numai provizoră pînă la alegerea definitivă a membrilor ei de către popor în adunări mari. Aceasta întărește încă și mai mult necesitatea ținerei meetingului din Suceavă din 8/21 l. c. la care poporul din întreaga țară se va aduna pentru a-și da glasul său în privința aceasta.

Celelalte discursuri n'au fost nici decum la înălțimea situației critice înaintea căreia ne aflăm.

Cel mai întristator adevăr l-a constatat medical dl Dr Teofil Lupu, care în deplina cunoștință de cauză a spus că propinatorii au să hotărască alegerile viitoare, cu deosebire cele din munți. Aceasta earăși din lipsa totală de organizare pentru care noi am pledat și pledăm atît de mult, ear domniile noastre deputați ne-au ignorat cu totul și au stat cu minile în sin pînă ce a sosit deja mucul la degete.

Aurel Onciul și tovarășii de pășunat.

În vremile de nainte fondul religios arînda pascătorile dela munte sau prin licitație sau din mîna liberă la interprenori în mare parte străini, cari jefuiau poporul țărănesc în mod nequalificabil, trăgînd foloase însemnate din arîndările aceste.

Pe acel timp pascătorile erau restrînse numai la cele din munți. Urmînd însă mai tîrziu exploatarea pădurilor în mod mai rațional, s'a permis și pășunatul tăieturilor (schelbelor) cu scop de a îngrișa pămîntul.

Pe de altă parte era scopul acestei permisiuni de a ajutara prăsitorii de vite, cari nu dispun de moșii proprii. Timp de mulți ani au fost și tăieturile (schelbelor) amintite arîndate la anteprenori. Strigătele țaranilor și a muntienilor contra jefuirii a interprenorilor a îndemnat în fine pe direcția bunurilor, mai cu samă la stăruința regretatului deputat George Popovici, să administreze pascătorile aceste în regia proprie a fondului.

Primele încercări de felul acesta s'au făcut cu muntele »Vasile« din ocolul silvic Vama cam pe la anul 1895. Văzîndu-se rezultatele bune și fiind mulțamiți și prăsitorii de vite cu metoda aceasta de arîndare, s'au luat aproape toate pascătorile fondului în administrația regiei propriie. Un metod ce îngreue administrația fondului, însă dă garanță pentru mulțămirea deplină a prăsitorii'or de vite.

Pe cînd anteprenorul dicta prețul pe cap de vită și numărul vitelor care ave să fie urcat pe respectivul munte după bunul său plac și cu intențiunea de a cîștiga cit se poate de mult la administrarea pascătorilor în regia fondului, s'a fixat numărul vitelor

precum și taxa pentru fiecare vită amăsurat mărimei și calității pascătorii.

Astfel a fost dată posibilitatea, ca vitele să prospicieze bine spre mulțămirea prăsitoriiilor.

Pe de altă parte direcția bunurilor era adevărat — încărcată cu mai mult lucru; în acelaș timp însă a crescut venitul pascătorilor considerabil, cu toate că fondul se mulțamea numai cu o minimală parte din profitul cel mare, care-l storceau anteprenorii. Un alt favor netăgăduit al metodei acestuia era, că la pascătorile administrative în regie se considerau în prima linie acei prăsitorii de vite, cari nu dispun de proprietăți mari și pascători întinse — adevă sărăcimea, care adese se hrănește pe lingă banul cîștigat cu brațele sale din folosul unei vaci și a citorva oi.

A sosit era democrațiilor. Democrații au căutat cu ocaziunea alegerilor să întrebunțeze arîndarea pascătorilor ca mijloc de agitație pentru a se pute mai ușor pune în cîrcă celor interesați, înfiinșînd după modelul »Veștului« așa numite »tovărășii de pășunat«.

Să ne ocupăm puțin cu ele și să vedem foloasele acestei idei ingenioase:

În comunele interesate dela țară și în cele mai multe dela munte se înfiinșază »tovărășii de pășunat«. Membrii acestora sînt țaranii prăsitorii de vite; comitetele alese ale tovarășiiilor au conform statutelor — o traducere a tovarășiiilor nemțești existente în Alpi și nu corespund referințelor dela noi — dătorința de a îngriji de-o potrivă pentru toți tovarășii, observînd cea mai severă obiectivitate față de gospodarul fruntaș, mijlocăș sau codaș, după cum se împart ei la noi.

Dar la noi se întîmplă altfel. În aceste comitete se aleg de regulă cei mai avuți și materialmente mai bine situați, cari trag jar la oala lor, fără să considere dorințele majorității locuitorilor rurali a sărăcimeii.

Aceștia și fac mendrele lor, își îngrijesc binișor interesele lor, ear de restul populațiunii îngrijescă cine a voi.

Pe lingă toate aceste trebuie să denegăm tuturor comitetelor exi-

stente atît inteligența și cultura necesară precum și în special obiectivitatea pretinsă.

Pentru purtarea agendelor și aplicarea corectă a statutelor se recere cunoștință de carte, ear știut este, că majoritatea covîrșitoare a locuitorilor rurali este analfabetă.

Din cele espuse aici reiese deja pe deplin, că tovarășiiile aceste sînt în detrimentul poporului nostru și nu corespund referințelor existente la noi în țară; ele nu au isvorit din adevăratele trebuinți ale poporului, ci au fost numai întroduse la noi de dl Aurel Onciul et Cons. dînd din nou dovadă că nu cunosc adevăratele referinți a țaranului nostru, cu toate că se numesc cu multă mîndrie deputați țărănești.

E'le au fost înjghebate de democrații cu scopul de a le servi de un truc electoral.

Spre a ilustra mai pe larg cele zise vroim să inducem unele cazuri concrete despre cele ce se petrec prin mult laudatele tovarășii ale d-lui Onciul. Membrii comitetelor în cele mai multe cazuri monopolizează pascătorile arîndate pentru vitele lor și fac geșefturi bune, îmbogățîndu-se pe samă celor seraci, cari nu sînt admiși în cele mai multe cazuri cu vitele lor la aceste pascători. Ba și mai mult există comitete, cari pentru a primi în tovarășie pe cei săraci, rădică dela ei, afară de taxele prevăzute prin statute, încă și alte taxe-bacșise.

De trei ani de cînd sînt înfiinșate aceste instituțiuni la direcția bunurilor s'au prezentat nenumărate deputațiuni de țarani cari cu toată energia au cerut, ca pascătorile arîndate tovarășiiilor să fie administrate în regia fondului, căci sătenii să vād jăfuiți de comitetele existente, chiar mai mult decît la timpul său de arîndașii — anteprenori. —

Amintim aici și de deputațiunile și jalbele făcute în scris de sătenii multor comune (d. e. Breaza) cari dau vie dovadă despre obiectivitatea ce domnește în tovarășiiile aceste.

Notoric este, că majoritatea membrilor acestor tovarășii e într'o așa stare de apăsare și neștiință, încît ea nu are nici o înțelegere a drepturilor ei prescise prin statute și nici o putere de rezistență față de voința comitetului impus.

Ba chiar s'a întîmplat cazul că un deputat democrat, din tabăra d-lui Onciul, a condus în primăvara

CONVOCARE.

P. T. Membrii Însoțirii de economie și credit în Cernăuți se convoacă pe baza concluderii direcțiunii din 8 Februarie 1907 la

a XII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 17 Februarie 1907 la 3 oare p. m. în sala »Armoniei« casa națională.

Obiectele de pertractare sunt:

1. Raportul direcțiunii și al consiliului de controlă,
2. Aprobarea bilanțului pro 1906,
3. Distribuirea profitului,
4. Completarea consiliului de control,
5. Eventuale.

Neintrunindu-se numărul suficient al membrilor la termenul fixat mai sus, atunci se convoacă aceasta adunare tot în aceea zi la 4 oare p. m. cu aceeași ordine de zi, care se va pertracta fără privire la numărul membrilor prezenți.

Direcțiunea.

Publicațiune.

Centrala însoțirilor economice române din Bucovina a. r. c. g. l.

aduce la cunoștința publică, că începînd cu 15. Ianuarie st. n. sumele depuse spre fructificare, le va fructifica cu

==== **5 1/4 %** adevă o urcare de **1/4 %** ====

față de etalonul de interese (procentul) de pînă acum aplicat.

Biroul Centralei se află în **Cernăuț, strada Domnească Nr. 12.**

Prăvălia B. Baltinester, Cernăuț

Deposit de mărfuri de Alpaca și argint de china din de pălării I. Henric Ita Viena, Josif Pichler și fii Graz.

fabrici e c. r. de curte W. Bachman și Co. Viena, de papucării Anton Capek Viena. F. L. Popper Chrudim.

Cadouri recomandabile de Crăciun și An nou

fără de o urcare a prețurilor cu toată scumpetea esistență. Pentru dame și domnișoare noutăți în punguțe de mini, de buzunar, de scrisori și cărți de visite, tabachieri, casete pentru mănuși, giuvaere, și obiecte necesare pentru îngrijirea minilor. Albumuri cu și fără druguri. Cadre pentru fotografii, utensilii și garnituri pentru fumat și scris. Oglinzi pentru toaletă, bumbi pentru manșete, obiecte franceze pentru împodobitul părului.

Obiecte elegante de călătorii, necesarii, punguțe, geante cu și fără de întocmiri, geante originale Maedler din Lipsca, cutii de pălării pentru dame și domni, etuiuri pentru corturi și umbrele, saci și cerzi de călătorie de peluches și păr de cămilă, pleduri engleze pentru dame și domni.

Parfumuri, săpunuri și perii fabricatele cele mai fine de Roger și Gallet, Ideal Hubigant Gustav Lohse, L. T. Siwer Paris. Perii pentru diuți, cap și haine.

Legători de gît, engleze veritabile și din țară de fasonul și mostrul cel mai nou. Scutitori de gulere Cachnells precum și pachește.

Lingerii pentru domni zefiruri englezești garantate, piche alb și în colorii moderne, gulere, manșete, băsmăli de nas.

Blănării. Gulere și mânecare de blană de Astrachan (persiană) de Skunk, de Jder, Vulpe vinătă, Ținci de pământ tibetani, Sealskin, Rare, Nutria precum și materii de vînat pentru domni și băeți.

Mărfuri de lînă și împletituri. Rufe veritabile de Jaeger, și Dr. Lahman, rufe veritabile din păr de cămilă, încălzitori pentru pintece, genunchie, pulpe și mânecute de tot felul, pieptărase de lînă pentru dame și domni, ciorapi, călțuni, gamasche, gluge și bașlicuri românești.

Papucării din piele veritabilă de Box, Chevreaux, Lack, Kliw, Kid, din postav cu tivituri de piele și lac, cu și fără căptușală de peluches și tricot pentru dame, domni, copile, băeți și copilași. — Pantofi de tot felul.

Tot felul de mănuși împletite, de piele, căptușite cu postav și blăniță, glase, Chair, de mătăsă pentru dame, domni, copile și băeți.

Galoși și șoșoni, fabricatele cele mai fine, călcie de gumă.

Pălării cele mai fine de loden, păslă, peluches, moi și virtuose în colorile și fasonurile cele mai noauă, jobenuri și chapeaclaruri.

Recvisite pentru vînat. Tot felul de puști și revolvere, precum și ori ce munițiune. Torbe de vînat și gamașe, scaune portative de cîmp.

Haine pentru copii, mîntăluțe, rochițe, bonete și păiariuțe. Fuste și scufii pentru dame din cele mai fine.

Lornete veritabil-achromatiche. sticle de fabricatul cel mai fin franțuzesc.

👉 **Cețiți și abonați „Apărarea Națională“.** 👈